

สำนักวิชาบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

PROCEEDINGS

การประชุมวิชาการราชภัฏรุศาสตร์และรุประศาสนาศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 2

"การเมือง การบริหาร และสังคมในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาที่ยั่งยืน"

21 - 22 มีนาคม 2562

ณ หอประชุมฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

การประชุมวิชาการราชภัฏรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 2
“การเมือง การบริหาร และสังคมในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาที่ยั่งยืน”

คำนำ

เครือข่ายราชภัฏรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ภาคเหนือตอนบน ซึ่งประกอบด้วย 1) สำนักวิชาบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 2) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ 3) โปรแกรมวิชาธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง รวมทั้งเครือข่ายภาคีสมาชิกในทุกภาคส่วน ได้ร่วมกันจัดโครงการ “การประชุมวิชาการราชภัฏรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 2” เพื่อเป็นเวทีในการนำเสนอผลงานวิชาการและงานวิจัยในศาสตร์ต่างๆ ครอบคลุมกลุ่มการศึกษาทางด้านรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ กฎหมาย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มอื่นๆ โดยเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้สู่สาธารณะในระดับภูมิภาคและระดับชาติสำหรับการพัฒนาห้องถูนและสังคมไทยภายใต้การผลิตงานวิชาการ งานวิจัย นวัตกรรมใหม่ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางสังคมและประเทศชาติต่อไป

คณะกรรมการจัดการประชุมฯ

เมษายน 2562

สารบัญ (ต่อ)

20	“การจัดการปกครองสาธารณะสุขแนวใหม่” : กระบวนการส่งเสริมนวัตกรรมการบริการสุขภาพประชาชนในท้องถิ่นของโรงพยาบาลอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น นพพล อัคยาด และ พิมพ์ลีขิต แก้วหวาน	248
21	การจัดการผลงานลิขสิทธิ์ประเภทวรรณกรรมของพระสงฆ์ในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9 บุญเทียน แสนคำเชื่อง พลิกภูรี เจริญสุดใจ และ จิราภรณ์ เหลืองไพรินทร์	259
22	การประเมินโครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบผสมผสานเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต ประภาศรี อึงกุล	276
23	การประเมินความพร้อมการบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการวางแผนกำลังคนและด้านการสรรหาและการคัดเลือกขององค์กรหลังจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในธุรกิจโรงแรม ตำบลป่าตอง อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดภูเก็ต เดชา สีดุกา และ รุ่งนภา อริยะพลปัญญา	286
24	การนำแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ไปใช้ในการปกครองท้องถิ่นไทย ธนา จังยง โสพส ประสิทธิ์นกอก และ ไกรศักดิ์ รักพินิจ	298
25	การศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการของพนักงานเข็นรถล ภูเก็ต ตารางตุ๊ เพียรพุฒิกร เดชา สีดุกา และ พิมพ์พัช พรมเพญ	316
26	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บัตรเครดิตธนาคารออมสิน ของผู้บริโภคในจังหวัดนครปฐม กิตติ์อัมพล สุดประเสริฐ และ อนุช นามภิญโญ	326
กลุ่มกฎหมายและการเมือง		
27	แนวทางการจัดรูปที่ดินเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ไตรภพ สุวรรณศรี	338
28	การวิเคราะห์แนวความคิดทางกฎหมายปกครองว่าด้วยอำนาจจารังสีในรัฐสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ.2411-2453) ณัทธ์ เอียวงาม	353
29	บทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 รุ่งนภา เพ่งรุ่งเรืองย์	369
30	บทบาทในการจัดการความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐของผู้ตรวจการแผ่นดิน ทิพสุดา ญาณาวิรัต	392

สารบัญ

การประเมินโครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบผสมผสาน
เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต

Evaluation to Develop a Community project in the coastal area by integration
for Sustainable Development, Case study Phuket province

ประภาศรี อึ่งกุล
รองศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย เพื่อประเมินติดตามการส่งเสริมให้ชุมชนเกิดการรวมกลุ่ม การสร้างกลุ่มให้เข้มแข็ง การพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม และการพัฒนาสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนเป้าหมาย ศึกษาวิจัยจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสอบถาม การสัมภาษณ์ทั่วไป การสัมภาษณ์ระดับลึก และการสนทนากลุ่ม ผลการศึกษาการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาในภาพรวมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พบว่า ตำบลราไวย์ มีการรวมกลุ่มจัดทำโครงการต่างๆ จำนวน 17 โครงการ ผลที่เกิดขึ้นเชิงคุณภาพ คือ เกิดการต่อยอดโครงการ และเกิดกลุ่มใหม่ ได้แก่ กลุ่มอุรักลา沃ี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพิมานไฟศาลา กลุ่มบริการนำเที่ยว อาสาสมัครชายหาด และส่งเสริมอาชีพ กลุ่มประมงพื้นบ้านและเลี้ยงปลาบ้านเกษตรโภลง และกลุ่มน้ำมันบ้านไสyan ตำบลรัษฎา มีการรวมกลุ่มจัดทำโครงการต่างๆ จำนวน 17 โครงการ ผลที่เกิดขึ้นเชิงคุณภาพ คือ เกิดกลุ่มใหม่ ได้แก่ กลุ่มกิ๊แก้วรี ไซเดล กลุ่มส่งเสริมอาชีพเลี้ยงปูดำและปลาดุกทะเล (ชนิดบ่อдин) กลุ่มชุมชนอนุรักษ์ป่าชายเลนบ้านกุ้ก ก ฯ เกิดการ “ออม” มีการหมุนเวียนเงินเข้ากลุ่ม ช่วยเหลือกัน หนี้สินนอกระบบลดลง ให้ริบกู้เงินจากกลุ่ม ไม่มีดอกเบี้ย และเกิดการมีส่วนร่วมจากภาคท้องถิ่น ตำบลป่าคลอก มีการรวมกลุ่มจัดทำโครงการต่างๆ จำนวน 15 โครงการ ผลที่เกิดขึ้นเชิงคุณภาพ คือ ลดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มภายในชุมชน พัฒนากลุ่มเดิมให้เข้มแข็ง ทำงานได้ต่อเนื่อง พื้นที่ตัวกลับมาทำงานเป็นกลุ่มอีกครั้ง และภาคประชาชนให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกัน

คำสำคัญ : ประเมินโครงการ พื้นที่ชายฝั่งแบบผสมผสาน พัฒนาอย่างยั่งยืน

Abstract

The purposes of the research were to evaluate to promote the community by grouping people, strengthen those groups, to develop the potential of the groups and to restore and develop the state of the society and economy of the target community.

The results of the study on the Development projects revealed through Quantitative and Qualitative research was found as follows; Rawai district had a grouping to make other projects 17 in total which the result in Qualitative research was continuing a project and making a new groups including Urak Lawoi group, Pimanpisan Community Enterprise, Tour service, beach volunteers and Career promotion, local fishing group and Raising fish at Ban Lone island and a

group to make snacks at Ban Saiyuan. Rasada district had a grouping to make other projects 17 in total which the result in Qualitative research was to make new groups including Kingkaew Recycled group, Career Promotion for raising black crabs and Sea Catfish (Pond soil type). In addition, the Mangrove conservation community group at Ban Kuku was responsible for "Saving" which circulated funds in the groups, helped others, decreased informal Debt and created the method for loaning money by groups with no interest through participation from the region section. Pakhlok district had a grouping to make other projects 15 in total which the result in Qualitative research was to reduce conflict between groups in the community, strengthen the groups, to work continually, to regain respect for the importance of teamwork.

Keywords: evaluation, the coastal area by integration, sustainable development

1. บทนำ

โครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบผสมผสานเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา บรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดจากเหตุการณ์ธรณีพิบัติ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 โดยอยู่ภายใต้การดำเนินงาน ของมูลนิธิยิลฟ์เวิร์ค ประเทศไทย ซึ่งเป็นหนึ่งใน 4 องค์กรที่ได้รับการสนับสนุนจากทางสหภาพยูโรปและ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (รกส.) ได้แก่ มูลนิธิยิลฟ์เวิร์ค ประเทศไทย สถาบันคีนันแห่ง เอเชีย มูลนิธิรักษ์ไทย และสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน ทำงานร่วมกันในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยสึนามิ ภายในระยะเวลาทั้งสิ้น 18 เดือน เกิดการระดมความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ จังหวัดภูเก็ต มีการช่วยเหลือใน 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลรษฎา ตำบลราไวย์ และตำบลป่าคลอก เพื่อพัฒนา ส่งเสริม สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ผ่านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม การเพิ่มรายได้ และกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และการสร้างเครือข่าย โดยมุ่งเน้นไปในส่วนของการเกษตร การท่องเที่ยว และการประมง/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งกระบวนการทั้งหมดนี้ จะเน้นการผลักดันให้ชุมชน เป็นหลักในการวางแผน การขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชนของตนเอง การดำเนินการจะเป็นไปเพื่อการ พัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกด้านของกลุ่มเป้าหมาย มีความเชื่อว่าสังคมที่แข็งแรงจะสามารถสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ได้ เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงมีกิจกรรมของ ทั้งด้านสุขภาพ สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการสร้างรายได้ การ พัฒนาฝีมือ การรวมกลุ่มอย่างเข้มแข็ง การแลกเปลี่ยนและการสร้างเครือข่าย โดยจะมีจุดรวมที่การรักษา สิ่งแวดล้อมของชุมชน โครงการนี้จะช่วยเหลือให้เกิดสังคมที่สุขภาพแข็งแรงทั้งด้านร่างกาย และด้านการเงิน ซึ่งจะ ส่งผลให้ชุมชนสามารถพัฒนาตนเองต่อไปได้อย่างยั่งยืน ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาการช่วยเหลือจากภายนอกในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อประเมินติดตามการส่งเสริมให้ชุมชนเกิดการรวมกลุ่ม การสร้างกลุ่มให้เข้มแข็ง
- 2.2 เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่ม การพื้นฟูและพัฒนาสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนเป้าหมาย

2.3 เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสร้างเครือข่าย และผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

3. ประโยชน์ของการวิจัย

3.1 ทำให้ทราบข้อมูลการดำเนินโครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบสมมผasanเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

3.2 เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันหลายระดับ มีการบูรณาการพหุภาคีที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมดำเนินการประเมินโครงการ เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน

3.3 สร้างนักวิจัยใหม่ในพื้นที่ศึกษา บูรณาการกับการเรียนการสอน

4. ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาวิจัยประเมินโครงการพื้นที่ดำเนินโครงการและกลุ่มเป้าหมายดังนี้

4.1 ตำบลราไวย์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ในชุมชนราไวย์ เกาะโภลง บางคณที่ล่าง บางคณทีบัน

4.2 ตำบลรังษฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ในชุมชนภูภู กิ่งแก้ว โนนทรายทอง เกาะสิหรี แสนสุข

4.3 ตำบลป่าคลอก อำเภอคลอง จังหวัดภูเก็ต ในชุมชนบ้านพารา ยามู ป่าคลอก บางโรง

5. วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยประเมินโครงการ วิธีการศึกษาวิจัยที่ใช้ได้แก่ ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ทั่วไป (Interview) การสัมภาษณ์ระดับลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group)

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากร จำแนกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1) ผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มต่างๆ ของชุมชน ผู้นำหรือตัวแทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ดำเนินการโครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบสมมผasanจังหวัดภูเก็ต

2) สมาชิกกลุ่มต่างๆ ของชุมชนในพื้นที่ดำเนินการตามโครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบสมมผasan จังหวัดภูเก็ต

3) คณะทำงานของมูลนิธิไฮล์ฟเวิร์ค ประเทศไทย

4) นักวิชาการ วิทยากร ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการโครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบสมมผasan จังหวัดภูเก็ต

5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1) ผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มต่างๆ ของชุมชน ผู้นำหรือตัวแทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ดำเนินการโครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบสมมผasanจังหวัดภูเก็ต จำนวน 3 ตำบล คือ ตำบลรังษฎา ตำบลราไวย์ และตำบลป่าคลอก ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเลือกศึกษาชุมชนของแต่ละตำบลดังนี้

(1) ตำบลราไวย์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ในชุมชนราไวย์ เกาะโหلن บางคลนที่ล่าง บางคลนทีบัน ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน ผู้นำกลุ่ม จำนวน 17 คน

(2) ตำบลรังภู อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ในชุมชนภูกุก กิ่งแก้ว หนองรายทอง เกาะสิเริ่ง แสนสุข ผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน ผู้นำกลุ่ม จำนวน 17 คน

(3) ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ในชุมชนบ้านพารา ยามู ป่าคลอก บางโรง ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน ผู้นำกลุ่ม จำนวน 15 คน

2) สมาชิกกลุ่มต่างๆ ของชุมชนในพื้นที่ดำเนินการตามโครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบผสมผสาน จังหวัดภูเก็ต จำนวน 3 ตำบล คือ ตำบลรังภู ตำบลราไวย์ และตำบลป่าคลอก ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเลือกศึกษาชุมชนของแต่ละตำบลดังนี้

(1) ตำบลราไวย์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ในชุมชนราไวย์ เกาะโหلن บางคลนที่ล่าง บางคลนทีบัน จำนวน 60 คน

(2) ตำบลรังภู อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ในชุมชนภูกุก กิ่งแก้ว หนองรายทอง เกาะสิเริ่ง แสนสุข จำนวน 40 คน

(3) ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ในชุมชนบ้านพารา ยามู ป่าคลอก และบางโรง จำนวน 61 คน

3) คณะทำงานของมูลนิธิชีล์ฟเวอร์ค ประเทศไทยสเตรีย ได้แก่ ผู้จัดการมูลนิธิฯ เจ้าหน้าที่มูลนิธิฯ และผู้ประสานงานในพื้นที่ 3 ตำบลของมูลนิธิฯ ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 8 คน

4) นักวิชาการ วิทยากร ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการโครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบผสมผสาน จังหวัดภูเก็ต ได้แก่ นักวิชาการ วิทยากร จากมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และวิทยากรในชุมชน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 16 คน

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.2.1 การศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.2.2 การสัมภาษณ์ทั่วไปกับสมาชิกกลุ่มต่างๆ ของชุมชนในพื้นที่ดำเนินการตามโครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบผสมผสาน จังหวัดภูเก็ต จำนวน 161 คน

5.2.3 การสัมภาษณ์ระดับลึกกับผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มต่างๆ ของชุมชน ผู้นำหรือตัวแทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ดำเนินการโครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบผสมผสานจังหวัดภูเก็ต จำนวน 49 คน และคณะทำงานของมูลนิธิชีล์ฟเวอร์ค ประเทศไทยสเตรีย จำนวน 8 คน

5.2.4 การสนทนากลุ่มกับนักวิชาการ วิทยากร จากมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และวิทยากรในชุมชน จำนวน 16 คน

5.3 ขั้นตอนการดำเนินงานศึกษาวิจัย

มีขั้นตอนการดำเนินงานศึกษาวิจัย แบ่งเป็น 9 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ประชุม เตรียมความพร้อมทีมงานวิจัย และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 ศึกษาบริบทพื้นที่/ชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนา

ระยะที่ 3 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยประเมินโครงการพัฒนา

ระยะที่ 4 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน/บุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยประเมินโครงการพัฒนาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของโครงการพัฒนาต่างๆ ซึ่งจำแนกเป็น 3 elman

ระยะที่ 5 ศึกษาวิจัยภาคสนาม โดยดำเนินการวิจัยประเมินโครงการพัฒนาซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิอิลฟ์ฟิเวอร์ค ประเทศไทย และมีการดำเนินงานตามกิจกรรมที่ระบุในโครงการแล้ว

ระยะที่ 6 ดำเนินการสนทนากลุ่มคณะบุคคลที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ทั่วไปบุคคลที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ระดับลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก

ระยะที่ 7 ศึกษาวิจัยภาคสนาม โดยดำเนินการวิจัยประเมินโครงการพัฒนาซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิอิลฟ์ฟิเวอร์ค ประเทศไทย และมีการดำเนินงานตามกิจกรรมที่ระบุในโครงการแล้ว

ระยะที่ 8 ประมวลผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรม SPSS และประมวลผลข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์ทั่วไป และการสัมภาษณ์ระดับลึก

ระยะที่ 9 รวบรวม เรียบเรียงข้อมูล จัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ และส่งรายงานวิจัยประเมินโครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบสมมผสานเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน จังหวัดภูเก็ต

5.4 วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ นักวิจัยได้สร้างและตรวจสอบเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

5.4.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นักวิจัยได้ดำเนินการสำรวจและศึกษาเอกสารทางวิชาการงานวิจัยคุณภาพที่เกี่ยวข้องและได้สร้างแบบสัมภาษณ์ทั่วไป แบบสัมภาษณ์ระดับลึก แบบสนทนากลุ่ม

5.4.2 ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญและคณะที่ปรึกษา นักวิจัยนำแบบสัมภาษณ์ทั่วไป แบบสัมภาษณ์ระดับลึก แบบสนทนากลุ่ม ไปปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญและคณะที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการตรวจสอบก่อนการทดสอบ (Pretest)

5.4.3 ทดสอบแบบสัมภาษณ์ทั่วไป แบบสัมภาษณ์ระดับลึก แบบสนทนากลุ่ม นำมาทดสอบกับประชาชนที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง กระทำซ้ำจนมีความมั่นใจในเครื่องมือ

5.4.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ทั่วไป แบบสัมภาษณ์ระดับลึก แบบสนทนากลุ่ม ภายหลังจากการทดสอบ มีการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญคณะที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ทั่วไป แบบสัมภาษณ์ระดับลึก แบบสนทนากลุ่ม

5.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.5.1 มีแนวทางการสนทนากลุ่มในการวิจัยประเมินโครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบสมมผสานเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน แบ่งออกเป็น 6 ข้อ

5.5.2 มีแนวทางการสัมภาษณ์ทั่วไป สัมภาษณ์ระดับลึก แบ่งออกเป็น 7 ข้อ

5.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

5.6.1 การจัดทำและการจัดเก็บข้อมูล เป็นการถอดคำพูดจากข้อมูลที่ได้รับ นำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่ จัดระบบข้อมูล รวบรวม เรียบเรียง จัดพิมพ์เป็นเอกสาร

5.6.2 การตีความหมายจากข้อมูลที่ถอดคำพูด แบ่งกลุ่มของข้อมูลที่มีความคล้ายกันไว้ด้วยกัน

5.6.3 การหาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม เกิดการวิเคราะห์ความคิดเห็นความชัดเจน

5.6.4 วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญ และวิเคราะห์ทบทวนร่วมกัน

การตรวจสอบข้อมูลสามเหลี่ยม (Triangulation) ด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาจากการแหล่งต่างๆ นั้น มีความเหมือนกันหรือไม่ ซึ่งถ้าหากแหล่งข้อมูลพบว่าได้ข้อค้นพบมาเหมือนกัน แสดงว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มา มีความถูกต้อง ด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) เป็นการตรวจสอบจากผู้วิจัย หรือผู้เก็บข้อมูลต่างคนกันว่าได้ค้นพบที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งถ้าผู้วิจัยหรือผู้เก็บข้อมูลทุกคนพบว่าข้อค้นพบที่ได้มา มีความเหมือนกัน แสดงว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มา มีความถูกต้อง ด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) เป็นการตรวจสอบว่าถ้ามีการใช้ทฤษฎีที่หลากหลายแล้ว ข้อมูลที่ได้มาเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ ถ้าผู้วิจัยพบว่า ไม่ว่าจะนำทฤษฎีใดมาใช้ ได้ข้อค้นพบที่เหมือนกัน แสดงว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มา มีความถูกต้อง และด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collection triangulation) เป็นการตรวจสอบข้อมูล โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอนทnaklumบุคคลที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะเลือกเจาะลึกไปยังผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นรายบุคคลใช้วิธีการสัมภาษณ์ระดับลึก และในขณะเดียวกันมีการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องด้วย

6. สรุปผลการวิจัย

ผลของการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ พบว่า

6.1 ผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาในภาพรวมเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ผลที่เกิดขึ้นเชิงปริมาณ

ตำบลราไวย์ มีการรวมกลุ่มจัดทำโครงการต่างๆ จำนวน 17 โครงการ ตำบลรัษฎา มีการรวมกลุ่มจัดทำโครงการต่างๆ จำนวน 17 โครงการ ตำบลป่าคลอก มีการรวมกลุ่มจัดทำโครงการต่างๆ จำนวน 15 โครงการ

ผลที่เกิดขึ้นเชิงคุณภาพ

ตำบลราไวย์ เกิดการต่อยอดโครงการ ได้แก่ การดำเนินการใหม่ด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ กลุ่มอุรุกวาระ ใจกลางเมือง ให้กับชุมชน อาชีพ Home stay อาชีพประมงพื้นบ้าน อาชีพบริการนักท่องเที่ยวเดินภูเขา พัฒนากลุ่มเดิมให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน ได้แก่ ชุมชนหมู่ที่ 4 ซึ่งเป็นกลุ่มเดิมร้อยละ 90 สร้างการมีส่วนร่วม บูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน ได้แก่ ชุมชนหมู่ที่ 5 โครงการช่วยประสานงานทำท่าเบียนเรือ เกิดกลุ่มใหม่ ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพิมานไฟศาลา กลุ่มบริการนำเที่ยว อาสาสมัครชายหาดและส่งเสริมอาชีพ กลุ่มประมงพื้นบ้านและเลี้ยงปลาบ้านเกาะโภلن และกลุ่มนนมบ้านไส้วย สร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นในชุมชน ภายหลังจากมูลนิธิฯ เข้ามามาทำงานร่วมด้วย ให้การอาใจใส่ ชาวบ้านมีขวัญและกำลังใจในการทำงานเพิ่มขึ้น ตำบลรัษฎา คือ สร้างกลุ่มใหม่ ได้แก่ กลุ่มกิ่งแก้วริโซโนเดล กลุ่มส่งเสริมอาชีพเลี้ยงปูดำและปลาดุกทะเล (ชนิดบ่อ din) กลุ่มชุมชนอนุรักษ์ป่าชายเลนบ้านกุ้ก ก็ได้กระบวนการเรียนเป็น “กลุ่ม” มากรีน ระหว่างกลุ่มกับกลุ่ม ระหว่างกลุ่มกับรัฐ เกิดการ “ออม” มีการหมุนเวียนเงินเข้ากลุ่ม พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือกัน หนี้สินของระบบลดลง ใช้วิธีกู้เงินจากกลุ่ม ไม่มีดอกเบี้ย เกิดแนวคิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เกิดการมีส่วนร่วมจากภาคท้องถิ่น ตำบลป่าคลอก คือ เกิดกระบวนการสร้างคน ลด

ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มภายในชุมชน พัฒนากลุ่มเดิมให้เข้มแข็ง ทำงานได้ต่อเนื่อง พื้นที่ภักดีมาทำงานเป็นกลุ่ม อีกครั้ง ประชาชนให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกัน

6.2 ผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบผสมผสานเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน จังหวัดภูเก็ต ในรายประเด็น

6.2.1 ผลการดำเนินงาน ประเด็นการสร้างกลุ่มให้เข้มแข็ง การพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม พบว่า ตำบลรัษฎา เกิดการสร้างกลุ่มใหม่ ได้แก่ กลุ่มกิ่งแก้วรีไซเคิล กลุ่มส่งเสริมอาชีพเลี้ยงปูดำและปลาดุกทะเล (ชนิดป่าดิน) กลุ่มชุมชนอนุรักษ์ป่าชายเลนบ้านกุ้ง โดยมีการนำเสนอความคิด ให้เห็นความสำคัญของการรวมกลุ่มกันทำงาน มีการสร้างกลุ่มใหม่ให้เข้มแข็ง และพัฒนาศักยภาพกลุ่ม โดยการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่ม การศึกษาดูงาน กรณีของกลุ่มก่อ มีการสร้างกลุ่มใหม่ให้เข้มแข็ง และพัฒนาศักยภาพกลุ่ม โดยศึกษาบริบทของกลุ่มว่ามีความเป็นมาของการเกิดกลุ่มอย่างไร ผลการดำเนินงานของกลุ่มเป็นอย่างไร ต้องการความช่วยเหลือด้านใดบ้าง สร้างการมีส่วนร่วมภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่ม ศึกษาดูงาน จัดกิจกรรมอบรมสัมมนา กระตุ้นให้เกิดการกลับมาร่วมกันทำโครงการพัฒนาของกลุ่ม ตำบลราไวย์ มีกลุ่มเครือข่ายที่เป็นฐาน จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเลี้ยงปลาในกระทัง หมู่ที่ 4-5 กลุ่มน้ำนม หมู่ที่ 4 และกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า หมู่ที่ 4-5 ศึกษาเรียนรู้ว่ากลุ่มเครือข่ายทั้ง 3 กลุ่ม ใช้กระบวนการใดบ้างในการขับเคลื่อนกลุ่ม กรณีกลุ่มใหญ่ ให้กลุ่มใหญ่เรียนรู้กระบวนการของกลุ่มเครือข่ายที่เป็นฐาน กรณีของกลุ่มเดิม ซึ่งปัจจุบันแยกกันอยู่ ใช้กระบวนการเครือข่ายเช่นเดียวกัน โดยใช้กลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจเป็นตัวตั้ง เชื่อมกับผู้นำชุมชน นำเสนอแนวคิดกับตัวแทนกลุ่มต่างๆ สามารถประสานสัมพันธ์แทนกันได้ในกลุ่มราไวย์ จัดตั้งเป็น “คณะกรรมการเครือข่าย” ศึกษาศักยภาพของกลุ่ม ชุมชน งานที่จะรองรับ เช่น กรณีของกลุ่มซักรีด กลุ่มอุรุกวัย เน้นการร่วมกับกลุ่มอื่นๆ ได้ ภายหลังจากมูลนิธิยิลฟ์เวิร์ค ประเทศไทยสเตรียมเข้ามา มีการดำเนินงานให้เกิดการออม โดยใช้กลุ่มออมทรัพย์เป็นฐานในการออม ตำบลป่าคลอก ศึกษาบริบทของพื้นที่ ศึกษาถึงความเป็นมาของการรวมกลุ่ม มีการขยายความคิด โยนหินตามทาง บูรณาการแนวคิดเดิมเข้ากับแนวคิดใหม่

6.2.2 ผลการดำเนินงาน ประเด็นการพื้นฟูและพัฒนาสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของชุมชน เป็นอย่างมาก พบว่า ตำบลรัษฎา มีการทำบัญชีครัวเรือน เกิดการออมภายในกลุ่มต่างๆ มีการถ่ายทอดกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม สนับสนุนกลุ่มเยาวชนของชุมชนโดยใช้เงินออมของกลุ่ม ลดหนี้สินของระบบลงได้ ตำบลราไวย์ ชาวบ้านมีการออมมากขึ้น มีเงินมากขึ้นจากการที่มูลนิธิยิลฟ์เวิร์คประเทศไทยสเตรียมเชี่ยวเหลือร่องอาชีพเสริม การทำบัญชีครัวเรือน กลุ่มอาชีพเกิดการรวมตัวกัน ได้รับอุปกรณ์เสริมจากมูลนิธิยิลฟ์เวิร์คประเทศไทยสเตรียม เกิดการขยายตลาดเพิ่มขึ้น มีโครงการให้อกร้าน พับเพื่อน พัฒนาเป็นเครือข่าย ร่วมมือกัน ช่วยเหลือกัน ตำบลป่าคลอก กลุ่มอาชีพเกิดสภาพคล่อง เช่น กลุ่มข้าวสาร หมู่ที่ 4 บ้านท่าสัก เกิดโครงการลดรายจ่าย ให้ความรู้เรื่องการลดรายจ่ายเศรษฐกิจพอเพียง

6.2.3 ผลการดำเนินงาน ประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสร้างเครือข่าย พบว่า ตำบลรัษฎา กลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อมกับกลุ่มประมงพื้นบ้านมีการทำงานร่วมกัน เชื่อมประสานงานกัน มีหน่วยงานภาครัฐร่วมทำงานเป็นเครือข่ายกับชุมชน ชาวบ้านสามารถประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐได้เอง ตำบลราไวย์ มีเครือข่ายเดิมอยู่แล้ว ส่งเสริมกลุ่มใหม่โดยศึกษารูปแบบการประกอบอาชีพ ศึกษาบริบทของพื้นที่เป็นหลัก มีหน่วยงานภาครัฐร่วมทำงานเป็นเครือข่ายกับชุมชน มีพื้นที่ภายใต้จังหวัด ได้แก่ ตำบลรัษฎา ตำบลไม้ขาว ตำบลป่าคลอก ร่วมเป็นเครือข่ายทำงานกับชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นบทบาทมากขึ้น เมื่อรัษฎา ตำบลไม้ขาว ตำบลป่าคลอก ร่วมเป็นเครือข่ายทำงานกับชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นบทบาทมากขึ้น เมื่อ

เห็นมูลนิธิฯ ทำงานกับชุมชน ตำบลป่าคลอก เกิดการเชื่อมโยง ประสานงานกับองค์กรภายนอกตำบลมากกว่า ภายในตำบลป่าคลอก

6.3 ความประทับใจ/ความพึงพอใจ ในการทำงานครั้งนี้

6.3.1 ในอดีต ชาวบ้านคิดแต่เรื่องของตนเอง เมื่อมูลนิธิยิล์ฟเวิร์ค ประเทศไทย เข้ามาสนับสนุน พบร่วมกัน ชาวบ้านเริ่มคิดเป็นกลุ่ม การศึกษาดูงานร่วมกัน ทำให้เกิดเครือข่ายให้กับชาวบ้าน ได้ช่วยเหลือกัน และเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

6.3.2 ชาวบ้านลดความขัดแย้ง หันหน้ามาพูดคุยกัน ทำงานร่วมกันได้มากขึ้น

6.3.3 เกิดการเรียนรู้คุณทำงานด้วยกัน เรียนรู้กิจกรรมการพัฒนาสังคมฯ ทำงานด้านคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ

6.3.4 ได้รับความรู้เพิ่มทั้งทางตรงและทางอ้อม

6.3.5 ได้รับการยอมรับจากคนในชุมชน

6.3.6 ภาคประชาชนเข้าใจกระบวนการรวมกลุ่ม การออม การทำงานเชิงกระบวนการมากขึ้น

6.3.7 มีความพึงพอใจในหน่วยงานภาครัฐที่เข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนด้านต่างๆ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภูเก็ต ในฐานะคณะที่ปรึกษาด้านวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานของมูลนิธิฯ

6.3.8 มีความพึงพอใจที่เห็นขบวนภาคประชาชน ขับเคลื่อนได้ด้วยตนเองมากขึ้น

6.3.9 ประทับใจคนทำงานด้วยกัน

6.4 สิ่งที่เป็นปัญหา/อุปสรรค/ข้อขัดข้อง ในการทำงานครั้งนี้

6.4.1 การบริหารเวลาให้สามารถทำงานได้ทันทุกหน่วยงาน

6.4.2 ต้องสู้กับทางความคิดกับหน่วยงานอื่นๆ

6.4.3 การมองบริบทชุมชนไม่ชัดเจน ติดต่อเฉพาะผู้นำ ไม่ได้กระจาย ไม่ฝังตัวในชุมชน

6.4.4 แนวคิดขององค์กรภาคประชาชน (สถาบัน) มีการครอบงำความคิดชุมชน

6.4.5 องค์กรเครือข่ายมีแนวคิดต้องพึ่งตนเอง ภาครัฐมักใช้นโยบาย ไม่ใช้กระบวนการ เป็นการสนับสนุนแบบ “ให้เปล่า” ซึ่งแนวคิดของภาครัฐกับมูลนิธิฯ ต่างกัน

6.4.6 นักการเมืองไม่มีความเข้าใจระบบงานของมูลนิธิฯ

6.4.7 มิติทางสังคมพื้นที่รัฐภูมิความหลากหลายของคนมาก การสร้างกระบวนการให้ชาวบ้านเข้าใจตรงกัน ทำได้ค่อนข้างยาก

6.4.8 การเมืองท้องถิ่นมีอิทธิพลมาก โดยเฉพาะช่วงหาเสียงเลือกตั้ง

6.4.9 เกิดการรวมกลุ่มหลวມๆ เพื่อของบประมาณ

6.5 ความคาดหวัง/มุ่งหวังที่จะทำงานเพื่อชุมชนในอนาคต

6.5.1 สร้างสวัสดิการให้กับสมาชิก และเครือข่าย

6.5.2 สร้างกลุ่มใหม่เพิ่มเติม

6.5.3 มีธุรกิจของชุมชนโดยตรง สร้างรายได้ให้สมาชิก สร้างสวัสดิการชุมชน

6.5.4 มีตัวแทนกลุ่มไปขับเคลื่อนท่องเที่ยว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อของบประมาณสนับสนุน

6.5.5 การเชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นรูปธรรมชัดเจน มีการอกร้าน สมาชิกประชาสัมพันธ์แทน

กันได้

6.5.6 มีการดำเนินการครบถ้วนกิจกรรมที่ชาวบ้านต้องการความช่วยเหลือจากมูลนิธิฯ

6.5.7 ความมุ่งมั่นในการลักษณะนี้ต่อเนื่อง อย่างน้อย 2-3 ปี

6.5.8 ในขณะนี้เป็นเพียงแค่การจุดประกายเท่านั้น การดำเนินการต้องมีต่อไป

6.6 ข้อเสนอแนะ/อื่นๆ

6.6.1 การเขียนโครงการพัฒนา ต้องไม่ทำร้ายชาวบ้านทั้งทางตรงและทางอ้อมในระยะยาว

6.6.2 ควรให้ชาวบ้านเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

6.6.3 ควรคำนึงถึงเสมอว่า “ชุมชนต้องอยู่ได้” ไม่พึงองค์กรอื่นเสมอ ต้องมีหลักคิดว่า “มาช่วยชาวบ้าน ไม่ใช่มาจัดการชาวบ้าน”

6.6.4 ควรมีการพัฒนาคนทำงานก่อน โดยการศึกษาดูงานต่างประเทศ

6.6.5 ควรศึกษาปรับทุมชนให้ชัดเจนก่อนทำงาน

7. การอภิปรายผล

โครงการพัฒนาชุมชนพื้นที่ชายฝั่งแบบผสมผสานเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาตำบลรัชฎา ตำบลป่าคลอก และตำบลราไวย์ ดำเนินการโดยมูลนิธิชีฟเวอร์ค ประเทศไทยอสเตรีย ได้ช่วยเหลือกลุ่มอาชีพ วิสาหกิจชุมชน ในพื้นที่รับผิดชอบ จำนวนทั้งสิ้น 49 โครงการ ตลอดระยะเวลา 18 เดือน ซึ่งมูลนิธิชีฟเวอร์ค ประเทศไทยอสเตรีย มีผลลัพธ์ที่ต้องการจากการโครงการ คือ เกิดกลุ่มในชุมชนที่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องได้ด้วยตนเอง ทั้งทางด้านการเกษตร ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การดำเนินโครงการ มูลนิธิชีฟเวอร์ค ประเทศไทย ออสเตรีย จึงมุ่งสร้างกลุ่มใหม่ พัฒนาศักยภาพกลุ่มเก่า บูรณาการกลุ่มใหม่และกลุ่มเก่าให้สามารถทำงานเชื่อมโยงกัน ได้ โดยมีผู้ประสานงานโครงการซึ่งเป็นบุคคลในพื้นที่ มีความคุ้นเคยกับบุคคลต่างๆ เข้าใจบริบทชุมชนของพื้นที่ ดำเนินโครงการ เป็นผู้เชื่อมประสาน และในขณะเดียวกัน มูลนิธิชีฟเวอร์ค ประเทศไทยอสเตรีย มีการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับงาน เพื่อเป็นเครือข่ายการทำงานพัฒนาให้กับกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ต่างๆ ด้วย

ชุมชนมีความคาดหวังและพึงพอใจที่ได้รับความช่วยเหลือแบบ “ให้ก่อน คืนภายหลัง” ซึ่งมูลนิธิชีฟเวอร์ค ประเทศไทยอสเตรีย ช่วยเหลือเป็นวัสดุ อุปกรณ์ เงินทุนหมุนเวียน เข้าร่วมอบรม ศึกษาดูงาน ออกร้าน อื่นๆ โดยช่วยเหลือในนามของกลุ่มที่มีตัวตนและยังยืนได้ การออมเป็นกลุ่มสำคัญที่มูลนิธิชีฟเวอร์ค ประเทศไทยอสเตรีย นำมาใช้เพื่อเป็นการใจร้ายเรียงสมาชิกกลุ่มให้มีความผูกพัน รับผิดชอบต่อการเป็นสมาชิกกลุ่ม เข้าทำงานว่า “กลุ่มอยู่ได้ สมาชิกอยู่รอด” การประคับประคองให้กลุ่มยืนหยัดอยู่ได้เป็นสิ่งที่ยาก แต่การสร้างกลุ่มให้อยู่ได้อย่างยั่งยืนเมื่อมูลนิธิชีฟเวอร์ค ประเทศไทยอสเตรีย ถอยออกไป เป็นสิ่งที่ยากกว่า มูลนิธิชีฟเวอร์ค ประเทศไทยอสเตรีย ตระหนักถึงสิ่งนี้ ปฏิภัณอันแน่วแน่ที่จะนำไปถึง “ความยั่งยืนของกลุ่มของกลุ่มต่างๆ” ที่ช่วยเหลือ สนับสนุน ทำให้เกิดการดำเนินโครงการที่ชุมชน ชาวบ้าน ได้ใกล้ชิดกับบุคลากรภาครัฐ ภาค NGO ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน เพื่อเป็นเครือข่ายให้ร่วมด้วยช่วยกันต่อไปในอนาคต ความช่วยเหลือแบบ “ให้เปล่า” ที่ชาวบ้านเคยได้รับ อาจจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้ชาวบ้าน ชุมชน เพียงระยะเวลาหนึ่ง ไม่ยั่งยืนและไม่ยืนยาว ขณะนี้ มูลนิธิชีฟเวอร์ค ประเทศไทยอสเตรีย ได้ทำให้เกิดความคิด “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” ขึ้นในกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ เริ่มตั้งแต่เริ่มต้นคิดหาปัญหาของกลุ่มเพื่อเสนอโครงการขอรับความช่วยเหลือจากมูลนิธิชีฟเวอร์ค ประเทศไทยอสเตรีย โครงการที่ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจึงแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการได้ จึงมีเสียงตอบรับจากชุมชนที่ได้รับความช่วยเหลือในเชิงบวก ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการดำเนินงานของมูลนิธิชีฟเวอร์ค

ประเทศไทยอยู่ในระดับพึ่งพาใจมาก ส่วนประเด็นการมีความรู้ความเข้าใจในการทำโครงการ การประชาสัมพันธ์โครงการต่างๆ ให้เป็นรู้จัก และการเข้ามามีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ การดำเนินโครงการและการสนับสนุนทุนอย่างต่อเนื่อง การสร้างเครือข่ายทั้งภายในตำบล ตำบล อำเภอ จังหวัด เป็นประเด็นที่ชาวบ้านส่วนใหญ่คาดหวังที่จะให้เกิดขึ้น

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

8.1.1 ควรสร้างความร่วมมือเป็นเครือข่ายในการทำงานพัฒนา เชื่อมประสานกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคท้องถิ่น ภาค NGO ภาคประชาชน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อผนึกกำลังกันทำงานแบบเป็นองค์รวมอย่างหลักหลาຍทุกภาคส่วน

8.1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทสำคัญในการทำงานพัฒนาท้องถิ่น โดยเป็นการทำางบประมาณการกัน สร้างความเข้าใจร่วมกันให้ทราบกันว่าการพัฒนาท้องถิ่นต้องได้รับความร่วมมือจากภาคประชาชนด้วย

8.1.3 ควรมีการศึกษาวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (Need Assessment Research) โดยหน่วยงานภายนอก ในพื้นที่เป้าหมายก่อนให้การสนับสนุนโครงการ

8.1.4 การบริหารโครงการ ควรมุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome) ที่กลุ่มเป้าหมายจะได้รับจากการดำเนินโครงการ มากกว่าผลผลิต (Output) ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

8.2 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 การศึกษาวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นของประชาชนที่มีต่อโครงการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต

8.2.2 การศึกษาสถานการณ์ สภาพปัญหา แนวทางการพัฒนาของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต

8.2.3 การพัฒนาศักยภาพองค์กรเพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาจังหวัดในโซนอันดามัน

9. บรรณานุกรม

มูลนิธิยิล์ฟเวิร์ค ประเทศไทย. จดหมายข่าว. ภูเก็ต.

สถาบันการพัฒนาชุมชน. (2559). กระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน. [Online]. เข้าถึงได้จาก www.train.cdd.go.th/ (สืบค้นวันที่ 27 กันยายน 2559).

องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต. (2549). ตามรอยพระยุคลบาทเศรษฐกิจพอเพียง. เอกสารนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติ ครบ 60 ปี วันที่ 1-10 มิถุนายน 2549. ม.ป.ท.